

3^{de} zondag door jaar C

Lc. 1, 1-4; 4, 14-21

Als er een nieuwe president of premier aantreedt, spreekt hij of zij gewoonlijk ook een regeringsverklaring uit waarin hij de grote beleidslijnen van zijn programma uitstippelt. Jezus deed dat ook toen Hij in de synagoge van Nazareth was en de tekst uit de profeet Jesaja voorlas die we net hoorden. En de kern daarvan zoudt ge kunnen samenvatten in één enkel woordje: bevrijding.

Dat gaat eigenlijk heel ver terug en zou voor bijbelvaste mensen herinneringen moeten oproepen aan de Egyptische slavernij en de uittocht o.l.v. Mozes. Misschien dat toen ook de Joodse godsnaam ontstaan is, Jahwe, die zoveel betekent als: God die bevrijdt. Ook Jezus' eigen naam heeft zo'n betekenis: God redt. En die bevrijding van alles wat een mens tot slaaf maakt, wat de mens onderdrukt, ziet ge terugkomen in heel Jezus' leven: geen enkele nood ziet Hij over het hoofd of gaat Hij uit de weg. Ik loop er een paar met u langs.

Hij heeft de mensen bevrijd van de wet. Heel het leven van de Joden was omheind met bepalingen, geboden en verboden: ze waren slaven van de wet die scrupuleus tot in de kleinste details nagevolgd moest worden. Het is tegen die tendens dat Jezus zegt: 'De mens is er niet voor de sabbat, maar de sabbat voor de mens'. Met andere woorden: een wet moet dienen om mensen tot ontplooiing te brengen, om ze te laten open bloeien, niet om ze te verknechten.

Hij heeft de mensen bevrijd van materieel bezit. Hij zag hoe veel mensen vastzaten aan hun bezit, en waarschuwt: 'Hoe moeilijk is het voor de rijken om het Rijk Gods binnen te gaan'. Of tegen de rijke jongeling: 'één ding ontbreekt u: verkoop wat ge bezit en kom dan terug om Mij te volgen'. En op een andere plaats: 'Wat zijn jullie toch bezorgd over wat ge zult eten en drinken. Kijk eens naar de vogels in de lucht en de lelies op het veld: God draagt zorg voor hen, en jullie zijn toch veel meer waard? Leg al uw zorgen in Gods hand.' Als we dat beter zouden begrijpen, zouden we van heel wat zorgen bevrijd zijn.

Jezus bevrijdt uit de greep van andere mensen. Ook destijds dacht men graag in 'hokjes': rijk en arm, ziek en gezond, Jood en niet-jood, volwassen en kind. De ene partij zwaaide de plak, en de andere onderging lijdzaam. Tot die woorden klinken: 'Jullie zijn allemaal kinderen van één en dezelfde Vader; in het Rijk des Hemels zal er geen eerste of laatste zijn; jullie zijn allemaal broeders en zusters'. Hij heeft ook de vrouw bevrijd. Bij de Joden was elke vrouw marginaal, iemand met weinig of geen rechten en veel plichten. Sommigen zouden de wet nog liever verbrand hebben dan ze in handen van een vrouw te geven. Jezus maakt op dat vlak geen enkel onderscheid. Hij noemt ze bij hun naam, neemt ze op onder zijn leerlingen, laat zich door hen aanraken. En opvallend: onder het kruis stonden, op een enkele uitzondering na (Johannes), alleen maar vrouwen.

Tot slot heeft Jezus ook de kinderen bevrijd. In de Joodse samenleving telden ze niet mee: ze hadden niets en presteerden niets. Geen wonder dus dat de leerlingen hen wegstuurden. Jezus' antwoord daarop is duidelijk: 'Laat de

kinderen tot Mij komen'. En op een andere plaats: 'Wie een kind opneemt in mijn naam, neemt Mij op'. En ook: 'Als gij niet wordt als kinderen zult gij het Rijk der Hemelen zeker niet binnen gaan.'

Dat zijn stuk voor stuk zaken die mensen kunnen laten opbloeien. Alleen... we bakken er dikwijls zo weinig van. 'Als de christenen echt bevrijd zijn', zei de filosoof Nietzsche eens spottend, 'dan mochten ze er wel eens een beetje meer bevrijd uitzien'. Wat hij bedoelde was: ik zie maar weinig concrete vertaling van het Evangelie in het dagelijkse leven van de christenen. En daarmee sloeg hij spijkers met koppen. Want het is vooral onze eigen beleving van hetgeen we net hoorden wat ervoor kan zorgen dat die dode letter van het Evangelie opnieuw tot leven komt, en het mensen terug aantrekt. Amen.

Johan Goris, pastoor